

Uzmanlık tüzüğü'nün dün ve bugünü

Geçtiğimiz yıl Haziran ayında Resmi Gazete'de yayımlanan Tıpta Uzmanlık Tüzüğü'nün dişhekimliğiyle ilgili maddeleriyle ilgili olarak alınan yürütmeyi durdurma kararı kaldırıldı. Uzmanlık sorununu dün ve bugünüyle bir dosya olarak sunuyoruz.

Antalya Kongresine ilgi büyük

19-21 Haziran'da Antalya'da yapılacak olan TDB 10. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi Dentalya 2003 organizasyonu hakkında kongreyi organize eden Antalya Dişhekimleri Odası'nın Başkanı Gültekin Yıldız'dan bilgi aldık. Yıldız, Dentalya'nın rekor bir katılımı gerçekleşeceğini düşünüyor.

'Yerel diktatörlüğü ezmek için küresel diktatörlüğe göz yumamayız'

Barış Girişimi'nin sözcülerinden gazeteci yazar Aydın Engin savaşı engelleyememiş olmanın savaşa karşı mücadelenin sonu olmayacağını, aksine savaşlar olduğu müddetçe barış mücadelesinin süreceğini belirtiyor.

Teknisyenlik eğitiminde çift başlılık kalkıyor

Bugüne dek farklı eğitim kurumlarında verilen teknisyenlik eğitiminin tek bir elden ve yüksek okul düzeyinde verilmesiyle ilgili olarak hazırlanan yönetmelik tartışmaya açıldı. Konuyla ilgili olarak teknisyenlerin görüşlerini aldık.

'Kalite olmadan bir şey olmaz'

Rem Limited Genel Müdürü Yusuf Arpacioğlu, uzun yıllardır dişhekimliği sektöründe üretim yapan, ürettiğinin büyük bir bölümünü de ihraç eden bir firma yetkilisi olarak ihracatta en önemli faktörün kalite olduğunu üstüne basa basa belirtiyor.

'Kendimi sinemacı olarak görmüyorum'

'Rus Gelin' filminde bir pehlivanı canlandıran Metin Akpınar tekrar Zeki Alasya ve Umur Bugay'la, en önemlisi seyirciyle buluşmaktan memnun. Ancak Irak Krizi ve savaş senaryoları onu fazlasıyla üzüyor. Savaşın galibi olmadığı söyleyen sanatçı 2003'ün Türkiye ve dünya için kötü geçeceğini düşünüyor.

■ Sahibi TDB Yönetim Kurulu Adına Genel Başkan
Celal Korkut Yıldırım

■ Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Genel Sekreter
Murat Ersoy

■ TDB Yayın Kurulu Sorumlusu
Tatıyos Bebek

■ TDBD Bilimsel Danışma Kurulu TDB Eğitim Komisyonu'dur

■ Kapak Tasarımı
Yüksel Çetin

■ Editör
Hakan Sürmen

■ Görsel Yönetmen
Şeref Kartal

■ Reklam için başvuru
Tel: (212) 327 84 41 (pbx)
Fax: (212) 327 84 43

■ Ofset Hazırlık **Studio**
Baskı-Cilt **Stil Matbaası**

■ Editöryal üretim ve yapım
Nisan İletişim
Cihannüma Mah.
Salihfendi Sok. No:4/9 K:6
Mıstaş İşhanı Beşiktaş/İstanbul
nisaniletisim@superonline.com
Tel: 0212. 327 84 41
Fax: 0212. 327 84 43

■ Yönetim Yeri ve Yazışma Adresi
Ziya Gökalp Caddesi No: 37/11
Yenişehir-ANKARA
Tel: (312) 435 93 94
Fax: (312) 430 29 59
www.tdb.org.tr
e mail: tdb@tdb.org.tr

■ ISSN: 1303-9784

REKLAM İNDEKSİ

COLGATE	Ön kapak içi
İPANA	Arka kapak içi
SIGNAL	Arka kapak
VOCO	03
ORAL B	04
BRAUN	05
BATI DENTAL	12-13
3M	17-57
SAĞLIK DIŞ DEPOSU	27
UNIMED	29
ESTI	33
DENTANET	34-35
RF SYSTEM	39
LİDER DIŞ	40
MEDIFARM	44
GÜNEY DIŞ	47
DIŞPA	51
YAPI KREDİ BANKASI	53
DENTSPLY	54
AKTİF TİCARET	66

Cihaz temininde yapılan "sağlıklı" tercihler nasıl kabusa dönüşüyor.

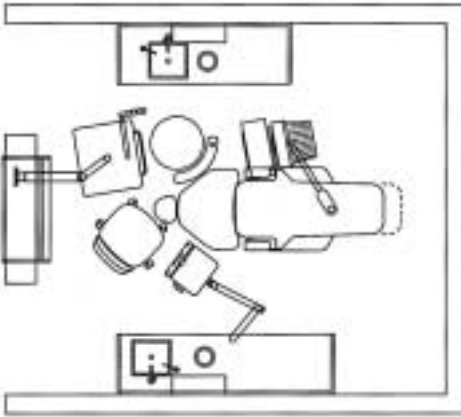
Muayenehanelerde altyapının önemi

Ülkemizdeki dişhekimliği muayenelerinin oluşumunda, hekimin mevcut koşullar doğrultusunda kendine göre yapmış olduğu tercih ne kadar sağlıklı olursa olsun, tesisin alt yapısına ilişkin kalite durumu, sistemin tümünün verimliliğini ve güvenilirliğini direkt olarak etkiler.

Dişhekimisi, amaçları doğrultusunda en verimli şekilde kullanmak istediği cihaz ve ekipmanlarla ilgili seçim yaparken, ekonomiklik yanında kalite durumu ve ilgili firmaların sağlayacağı servis güvencesiyle ilgili faktörleri birlikte değerlendirir. Aynı özeni, sistemin alt yapısı ilgili değerlendirmelerde yeterince göstermezse, zaman içerisinde cihazlarda ve ekipmanlarda birtakım sorunlarla karşılaşması kaçınılmazdır.

Kısaca söylemek gerekirse, üstyapıya (cihazlara ve ekipmanlara) yapılan yatırımlar, altyapı ile ilgili eksiklik ve olumsuzluklar uğrunda cömert bir biçimde kurban edilmektedir.

İdeal bir muayenehane oluşumunda dikkat edilmesi

Mekanınız buradaki kadar ideal biçimlenmiş olmayabilir, ama her mekan için ergonomik bir çözüm vardır.

gereken hususlar:

- Muayenehane olarak kullanılacak mahal mimari açıdan, cihaz ve ekipmanların çalışma ortamı içerisinde rahatsızlık vermeyecek şekilde yerleşimlerine imkan veren uygun ölçülerde olmalı
- Cihaz ve ekipmanlarla ilgili su, elektrik ve basınçlı hava tesisatları hem cihaz bağlantı standartlarına hem de mahal içi tesisat standartlarına uygun olmalı
- Üretilen basınçlı hava sağlıklı olmalı
- Sterilizasyon ve dezenfektasyon açısından uygun olan sistem, cihaz ve ekipmanlar tercih edilmeli
- Dekorasyonda kullanılan malzemeler hijyenik açıdan olumsuzluklara yaratmayacak özellikte olmalı
- Klima ve havalandırma sistemleri ile ilgili tercihler gelişmiş yapılmalı
- Tıbbi vakum sistemi bulunmalı
- Ergonomiyle ilgili hususlara özen gösterilmeli

Buradaki başlıkların herbirinin nasıl sağlanacağı ayrı bir yazı konusudur. İlerleyen sayılarımızda bu konuların herbiri hakkında doyurucu bilgiler ve

püf noktalarını içeren yazıları sayfalarımızda bulacaksınız.

Dişhekimliği sağlık birimlerindeki yerleşim ve altyapı teknolojisi ile ilgili sistemler, değişik meslek alanlarının çalışma konuları arasında yer aldığı için, bir dişhekiminin bunlarla ilgili tüm teknik detayları bilmesi beklenemez. Ancak, bu konularla ilgili bazı temel bilgilere sahip olması, kendi muayenehanesinin tesisi yada revizyonu aşamasında yapılacak yatırımın verimliliği açısından çok yönlü bir yarar sağlayacaktır. Buradan hareketle, meslektaşlarımızın muayenehane teknik donanım ve mefuaratın yerleşim organizasyonu ile alt yapısının önemi konusunda dikkatlerini çekmek, yapacakları yatırımlarda bu konuya gereken önemi vermelerini sağlamak ve sonuçta standartlara yakın bir muayenehane oluşumuyla toplum ağız ve diş sağlığı tedavi hizmetlerinin kalitesinin daha yükseltilmesini sağlamak adına bir yazı dizisi hazırladık. Bu sayımızda bir giriş yapmak açısından konsantre bilgileri içeren bir yazıya yer verdik. Gelecek sayılarda burada değinilen konular hakkında daha detaylı bilgilerin yer aldığı yazıları da sunacağız.

Altyapıda dikkat edilecek **temel noktalar**

■ İbrahim Belenlioğlu*

Muayenehane teknik donanım yerleşimi ve projelendirilmesi

Diş tedavi birimlerindeki cihazların ve mefruşatın yerleştirilmesi, birbirleriyle koordinasyonu belli ergonomiyi ve standardizasyonu gerektirir.

Mevcut yerleşim biriminde uygun çalışma ortamının belirlenmesi ile ilgili faktörler birlikte değerlendirilmelidir. Muayenehane olarak kullanılacak mahal mimari açıdan, cihaz ve ekipmanların çalışma ortamı içerisinde rahatsızlık vermeyecek şekilde yerleşimlerine imkan veren uygun ölçülerde olmalıdır. Cihaz ve ekipmanlar, fonksiyonları olumsuz yönde etkilenmeyecek şekillerde yerleştirilmelidirler.

Muayenehanede ergonomi ile ilgili hususlara özen gösterilmelidir. Cihazların teknik özellikleri kadar, hekime ergonomik açıdan rahat bir çalışma ortamı sağlamaları da üzerinde önemle durulması gereken bir konudur. Ergonomik özellikle cihaz, ekipman, sistem ve mobilyaların kullanılması hekime hem daha rahat bir çalışma ortamı sağlanmış olacaktır hem de daha fazla verimlilik kazandırılacaktır.

Altyapı tekniği, çalışma güvenliği ve standardizasyon

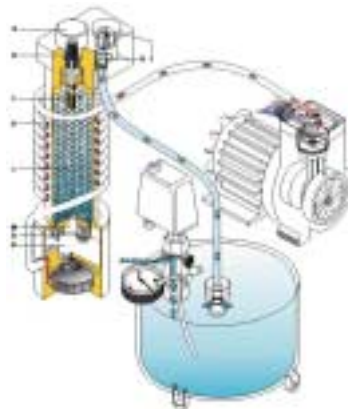
Dental hava

Gerçek bir dental hava üreticiniz varsa;

- Üretilen hava tamamen yağsızdır.
- Hijyenik olarak son derece güvenlidir.
- Paslanma, oksidasyon, korozyon olmaz.
- Aletlerin aşınması ve zarar görmesi en aza indirilmiş olur.
- İnce kanallar, subaplar, membranlar tıkanıp bloke olmazlar.
- Çalışma güvenliği artar.
- Bakteri üremez, koku problemi olmaz.
- Ağzı içi tedavilerde, özellikle dolgu ile ilgili işlemler daha başarılı yapılmış olur.

Nasıl bir kompresör edinmeliyiz ?

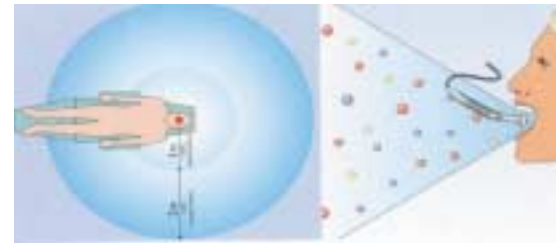
- Tüketilen hava kadar kesintisiz hava üretimi sağlamalı
- Basıncı kaplar standartlarına uyumluluğuna dikkat edilmeli,
- Hijyenik, yağsız ve nemsiz olmalı
- Sessiz, Uzun ömürlü ve ekonomik olmalı.

Dental vakum

Hekim sağlığı, tedavinin niteliği ve hasta rahatlığı açısından dental vakum sistemi.

Hekimin risk alanı; aktif 2 m. Çap, etkin 4 m. Çap

Günümüz dişhekimliğinde ağız içi aspirasyon uygulamaları

- su ve hava püskürtmeli aspiratörler
- atık biriktirmeli aspiratörler
- seperatörlü aspiratörler
- otomatik entegre seperatörlü aspiratörler
- otomatik entegre amalgam seperatörlü aspiratörler

Aspirasyonda egsoz ve dezenfeksiyon aspirasyon güvenliğini tamamlayan unsurlardır.

Diğer teknik tesisat (Sihhi, atık su, elektrik, aydınlatma, PC ...)

Altyapıya bağlı tüm tesisatlardaki donanımın standartlarına uygun tesis edilerek çevreye, insan sağlığına ve cihazlara olumsuzluğunun giderilmesi esastır.

Cihaz ve ekipmanlarla ilgili su, elektrik ve basınçlı hava tesisatları hem cihaz bağlantı standartlarına hem de mahal içi tesisat standartlarına uygun olmalıdır. Cihaz içlerinden geçen su özellikle tıkanma sorunlarıyla karşılaşmamak için arıtılmış olmalıdır. Atık su tesisatı ihmal edilmemeli ve standartlara uygun olmalıdır. Elektrik ve basınçlı hava tesisatlarında gerekli emniyet tedbirleri göz ardı edilmemelidir. Kesinti sorunlarına karşı önlemler alınmalıdır.

Digital görüntüleme

Ekstraoral, intraoral, preapikal ve panoramik görüntülerin elde edilmesine yönelik alt yapıların, ilgili cihazların ve donanımlarının görüntüleme standart ve yönetmeliklerine uyumluluğunun kriterleri hassasiyetle irdelenmeli. Özellikle dijital görüntüleme kaynaklarından, X-ray cihazlarının çevreye yaydığı radyo aktif ışınların kontrolü personel ve çevre sağlığı açısından oldukça büyük risk taşıdığından, ilgili standart ve yönetmeliklere koşulsuz uyum sağlanmalıdır.

Sterilizasyon

Muayenehanede sterilizasyon ve dezenfeksiyon konularına gereken önem verilmelidir. Bu parametreler açısından en uygun olan sistem, cihaz ve ekipmanlar tercih edilmelidir.

Dışhekimliğinde sterilizasyon yöntemleri

- Kuru sıcak hava
- Basınçlı buhar
- Vakum, basınç ve buhar

Flash otoklavlar Sterilizasyon başarısızlığının nedenleri

- Uygun olmayan cihaz
- Uygun olmayan yerleştirme
- Uygun olmayan paketleme
- Uygun olmayan süre
- Uygun olmayan sıcaklık
- Uygun olmayan yıkama ve dezenfeksiyon

Sterilizasyonun kalibrasyonu, korunması ve belgelenmesi sterilizasyon kalitesinin bütünlüğü anlamında önemli ayrıntılardan biridir.

İklimlendirme

Sağlık birimindeki iklimlendirme ve havalandırma donanımlarının çevre ve insan sağlığına uygun yöntemlerle tesis edilmesi esastır.

Muayenehane içerisindeki klima ve havalandırma sistemleri ile ilgili tercihler gelişi güzel yapılmamalıdır. Mahal içerisindeki havanın karakteristik özelliklerinin (sıcaklık, nem, hareket yönü, hız, vb.) sağlıksız bir ortam oluşumuna sebebiyet vermeyecek şekilde kontrol edilmesi sağlanmalıdır. Muayenehane içerisindeki hava bakteriyolojik açıdan çeşitli enfeksiyonlara yol açma riskine sahip olduğu için bu konuda yapılması gerekenler ihmal edilmemelidir.

Muayenehane çalışma güvenliği ve hukuki sorumluluklar.

- Deprem güvenliği
- Yangın
- Elektrik kaçağı
- Basınçlı kaplar riski
- Su baskını

Peryodik cihaz bakımı

Dışhekimisi, sahip olduğu cihazların periyodik bakımlarını, verimliliğin ve cihaz ömrünün artması açısından ele almalı ve üst düzeyde bir hassasiyetle yerine getirilmesine olanak sağlamalıdır.

*Makina Mühendisi

